

Wywód uciążliwości w sprawie Trembeckiego o nadanie klauzuli egzekucyjnej.**Or.** Archiwum Narodowe w Krakowie, sygn. WM 184, s. 495–501.**Edycja krytyczna:** Mateusz Mataniak.*1 X 1821***[s. 495]**

Oryginał.

Wyrok uciążliwości sprawy Wielmożnego Trembeckiego przeciwko Wielmożnemu Onufremu Męcińskiemu.

Najwyższy Sądzie!

Stan sprawy jest następujący: w 1819 r., w miesiącu styczniu uczynione zostało zajęcie ruchomości pozwanemu, na satysfakcję długu 4000 złp, z mocy aktu urzędowego powodowi winnego; w wytoczonym sporze, w drodze egzekucji, uzyskał pozwany dobrodziejstwo moratorii co się tyczy wypłaty, z obowiązkiem jednak złożenia kaucji dostatecznej w miesiącu jednym; złożył wprawdzie pozwany kaucję przez P. Lipińskiego zapisaną, lecz gdy ta lubo przez Trybunał I Instancji za dostateczną, przecież przez Sąd Apelacyjny i Najwyższy za niedostateczną uznaną została; nadto Sąd Najwyższy wyrokiem swym z dnia 4 kwietnia br. orzekł w tej treści, że kaucja ta powinna być rozciągniętą i poza czas moratorii, a to pod rygorem dalszej egzekucji kontynuacji; nie wiedzieć z jakich względów pozwany zamiast złożenia zabezpieczenia hipotecznego tej kaucji złożył inną kaucję aktem urzędowym de dato 9 maja br., przez Jaśnie Wielmożnego Stanisława hr. Szaniawskiego na kamienicy przy ulicy Grodzkiej pod L. 180 zapisaną, którą jedynie dla zasłonięcia się od egzekucji i dla przewłoki czasu uczynił, która przedmiotem sporu dzisiejszego znajduje się. Widząc więc powód, że pomieniony akt kaucji zabezpieczającej ma ani bezpieczeństwa, ani odpowiada celowi wyroków **[s. 496]** zmuszony był względem tegoż wywieść żądanie, na co uzyskał wyrok I Instancji de dato 14 sierpnia br. w tej treści: „Trybunał zważywszy, iż wyrokiem Sądu Najwyższej Instancji z dnia 4 kwietnia br. wydanym kaucja przez p. Piotra Lipińskiego w sumie 4000 złp za pozwanym na rzecz Wincentego Trembeckiego zapisana, za ważną i dostateczną uznaną została, z warunkiem dla Kawenta, iż jeżeli Męciński po ustalym moratorium sumy 4000 złp Trembeckiemu winnej nie wypłaci, Kawent takową temuz Trembeckiemu zapłacić winien będzie, czego pozwany nie dopełnił, lecz w miejsce kaucji przez p. Lipińskiego zapisanej złożył Trembeckiemu inną nową kaucję, przez Stanisława hr. Szaniawskiego na kamienicy w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 180 stojącej 3 maja br. zapisaną, a w dniu 4 maja tegoż roku w księgach intabulacji i ekstabulacji aktów hipoteki Wolnego Miasta Krakowa. na karcie 28 nr 79 Vol. IV w sumie 4000 złp zaintabulowaną. Której to kamienicy podług ekstraktu hipotecznego z dnia 26 maja br. wydanego stan czynny z szacunku kupna tejże kamienicy z 1796 r. dnia 14 sierpnia jeszcze przez Jaśnie Wielmożnego Stanisława hr. Szaniawskiego nabytej wynikającej, okazuje się w kwocie 60 000 złp. Już zaś

ciążącej w sumie 34 233 złp 2 gr., a zatem też kamienica w większej połowie obciążoną jest widocznie. Nadto [s. 497] pozwany ani Kawent nie dowodzą, iżby kamienica, na której kaucja zapisana, przez Jaśnie Wielmożnego Kawenta przed lat 25 nabyta, miała lub mieć mogła tę samą wartość, jaką miała przed lat 25. Już zaś pozwany winien, w myśl dekretu królewskiego z dnia 26 czerwca 1811 r.¹, okazać bezpieczeństwo sumy kaucjonowanej, takie, iżby kaucja w dwóch trzecich częściach stanu czynnego, czyli szacunku powyższego nie obciążonego, polegała. Z tych powodów Trybunał kaucję w sumie 4000 złp przez Jaśnie Wielmożnego Stanisława Szaniawskiego na kamienicy przy ulicy Grodzkiej pod L. 180 na rzecz Wincentego Trembeckiego, za pozwanym Onufrym Męcińskim zapisaną, za niedostateczną uznając, dalszej egzekucji na satysfakcję długu winnego 4000 złp miejsce daje, pod warunkiem, jeżeli pozwany w przeciągu 3 miesięcy dostatecznej kaucji na zabezpieczenie wierzytelności powoda nie stawi i takowej powodowi nie wręczy. Następnie wyrok Sądu Apelacyjnego orzekł w tej treści. Po wysłuchaniu sporu stron obydwóch, łączając i rozwiązując tak apelację główną, jako i incydentalną: co do uznanej wyrokiem Trybunału I Instancji z dnia 14 sierpnia br. niedostateczność kaucji przez Stanisława hr. Szaniawskiego w sumie 4000 złp za Onufrym Męcińskim na kamienicy tu w Krakowie pod L. 180 stojącej zapisanej, zważywszy prawne wyroki, tegoż powody, takowy co do tej kategorii zatwierdza. Co się dotyczy dozwolonego do złożenia nowej kaucji [s. 498] czasu trzechmiesięcznego Sąd Apelacyjny zważywszy wyrok Sądu Ostatniej Instancji Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu z 4 kwietnia br. dozwolił Męcińskiemu dobrodziejstwa moratorii względnie sumy 4000 złp Trembeckiemu winnej tylko pod warunkiem, jeżeli Piotr Lipiński kaucję przez siebie względnie tejsze sumy zapisaną poza czas moratorii rozciągnie, innej zaś kaucji wyszukanie i podstawienie tym warunkiem nie było dozwolone; a zatem Trybunał I Instancji w przyjmowanie kaucji przez Szaniawskiego pisanej wdawać się więcej już nie był mocen, lecz owszem po nie zadosyć uczynieniu przez Męcińskiego wyrokowi Sądu Ostatniej Instancji wyżej cytowanemu, wprost temu dobrodziejstwa moratorii odmówić i onego na zapłacenie sumy dłużnej wskazać był powinien, tym więcej, gdy przez udzielanie terminów do składania coraz innej kaucji egzekucja sumy do czasu nieprzewidzianego i wbrew wyrokowi prawomocnemu przeciągniętą by została. Z tych powodów, Sąd Apelacyjny wyrok appellowany co do kategorii zmienia i z powodu niezłożenia dostatecznej kaucji sumy dłużnej dobrodziejstwo moratorii Męcińskiemu odmawia, pozwalając dalszej egzekucji i co do sumy kapitałnej 4000 złp Trembeckiemu z mocy skryptu urzędowego w dniu 15 [s. 499] grudnia 1810 r. wydanego przez Męcińskiego dłużnej. Koszty znoszą się.

Od takowego powód jako strona uciążona zmuszony był założyć incydentalnie rekurs i ten następnie usprawiedliwia: 1. Uciążył wyrok a quo, chociaż uznał kaucję questionis powtórnią za niedostateczną, i dawszy miejsce dalszej egzekucji jednakowoż klauzuli egzekucji tymczasowej bez kaucji w tymże wyroku nie nadał. 2. Iż kosztów prawnych sporu nie przysądził. I tak co do pierwszego. Chociaż wyrok a quo Sądu Apelacyjnego uznał powtórnią kaucję przez Jaśnie Wielmożnego

¹ Dekret króla saskiego i księcia warszawskiego z 26 czerwca 1811 r., opublikowany w „Dzienniku Praw Księstwa Warszawskiego”, t. III, s. 351–353.

Szaniawskiego na domie swym zapisaną względnie wypłaty 4000 złp przez zarekurowanego za niedostateczną, jednakowoż w drodze egzekucji spór tenże toczy się, że jednej klauzuli egzekucyjnej nie nadał, a lubo wyrok każdy winien mieć moc swą egzekucyjną, przecież sąd a quo wbrew prawu nie zastrzegł egzekucji i nawet wyraźnie nie nadał, co jedynie tylko powodem do dalszego sporu w tym samym przedmiocie, i to zawsze w drodze egzekucji toczącym powodem. Gdy więc spór niniejszy jako z aktu urzędowego pochodzący już po kilka razy w Sądzie był wnoszony, i to jedynie względem popierania środków dalszych egzekucyjnych z zajęcia pochodzących; gdy po dwa razy kaucje ze strony zarekurowanego były tylko same [s. 500] niedostateczne w składaniu, a to jedynie dla przewłoki czasu, słusznie więc i sprawiedliwie klauzula tymczasowej kontynuacji egzekucji nadana być winna. Co do drugiego. Według art. 130 Kodeksu Procedury Sądowej strona przegrywająca wszelkie koszty prawne ponosić winna. Rekurrujący już dostatecznie udowodnił i przekonał, gdy spór z powodu nadania dobrodziejstwa zarekurowanemu względem złożenia kaucji już po dwa razy wyrokami sądowymi został oddalony. Że oczywiście za stronę winną i przegrywającą uznanym był, dla czegoż więc kosztów prawnych nie zasądził, które z przepisu prawa zasądzone rekurrującemu być winny, gdy nadto przez niepotrzebne spory utworzone przez zarekurowanego, rekurrujący zawsze jako strona pilniejsza działać i koszty wszelkie prawne ponosić jest winien. Z tych przeto powodów rekurrujący incydentalnie uprasza Sądu Najwyższego, aby wyrok a quo zatwierdziwszy, nadanie klauzuli egzekucyjnej i zasądzenie kosztów prawnych wyrokiem swym w ostatniej instancji nakazać raczył.

[Podpis] Tadeusz Krzyżanowski.

Koszty prawne.

Wyjęcie ekstraktów 54 złp.

Wpis i wyrok I Instancji 15 złp 15 gr.

Wpis i wyrok Sądu Apelacyjnego 12 złp.

Wręczenia różne 4 złp 15 gr.

Patronowi 72 złp.

Dnia 1 października 1821 r. kopię niniejszego [s. 501] aktu wyvodu uciążliwości Wielmożnemu Onufremu Męcińskimu patronowi, w Krakowie przy ulicy Brackiej pod nr 244 mieszkającemu wręczyłem osobiście, który dla zatrudnienia oryginału nie podpisał. Zaświadczam.

[Podpis] Wincenty Nowaczyński, woźny Sądu Apelacyjnego.

[cytowane przepisy: francuski Kodeks Procedury Cywilnej z 1806 r., art. 130; dekret króla saskiego i księcia warszawskiego z 26 czerwca 1811 r.]

[hasła: zajęcie ruchomości, kaucja, zabezpieczenie hipoteczne, moratorium hipoteczne, księgi hipoteczne, koszty sądowe, klauzula egzekucyjna]